

τάγμα

τάγμα, το, ουσ. [<αρχ. τάγμα], το τάγμα· πλήθος κόσμου: «του 'πα να φέρει κάνα δυο φίλους του να με βοηθήσουν στη μετακόμιση που κάνω, κι αυτός έφερε ολόκληρο τάγμα»·

- **ξυπόλυτο τάγμα, α.** παρέα μικρών παιδιών, ιδίως φτωχών: «δεν αφήνει το γιο της να κάνει παρέα με το ξυπόλυτο τάγμα της γειτονιάς». **β.** (γενικά) ειρωνικός ή χαϊδευτικός χαρακτηρισμός παρέας μικρών παιδιών: «κάθε μεσημέρι μαζεύεται όλο το ξυπόλυτο τάγμα της γειτονιάς κάτω από τα παράθυρά μου και δε μ' αφήνουν να κοιμηθώ με τις φωνές τους». Αναφορά στην ομώνυμη ταινία του νεοελληνικού κινηματογράφου, που γυρίστηκε το 1953 από τον ελληνοκαναδό σκηνοθέτη Γκρεκ Τάλας (Γρηγόρης Θαλασσινός) στη Θεσσαλονίκη και που είχαν πάρει μέρος παιδιά από το ορφανοτροφείο του Παπάφειου Ιδρύματος. Σπουδαία η ερμηνεία του Νίκου Φέρμα. Θυμάμαι ότι είχαμε ξεσηκωθεί τότε όλοι οι πιτσιρικάδες από το γειτονικό δήμο των Συκεών και είχαμε εκδράμει στα κάστρα, για να παρακολουθήσουμε από κοντά τα γυρίσματα της ταινίας·

- **την πέρασε ολόκληρο τάγμα**, (για γυναίκες) έχει υποστεί τη σεξουαλική πράξη από μεγάλο αριθμό αντρών και, κατ' επέκταση, είναι μεγάλη πόρνη: «κάνει την παρθένα, αλλά, απ' ό,τι ξέρω, την πέρασε ολόκληρο τάγμα».

Κέντρο Ελληνικής Γλώσσας